

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Heleny Konečné v právní věci žalobkyně: **V. Š.**, nar. ..., bytem B. 223, J., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. května 2016, č. j. KUKHK-10516/DS/2016/SR,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 12. května 2016, č. j. KUKHK-10516/DS/2016/SR, s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 24. 2. 2016, č. j. MMHK/039058/2016, sp. zn. P/3677/2015/OS1/Hej, a toto potvrdil. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen také „zákon o silničním provozu“) ve spojení s porušením ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona, jehož se měla dopustit tím, že dne 5. 10. 2015 ve 12:20 hod bylo hlídkou Městské policie Hradec Králové zjištěno u Morového sloupu na Velkém náměstí v Hradci Králové osobní motorové vozidlo tovární zn. Mercedes-Benz E 350 CDI, registrační značky ..., u kterého se dosud neustanovený řidič neřídil při účasti na provozu na pozemních komunikacích dopravní značkou „IP 25a – Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazenou dopravní značkou „B28 – Zákaz zastavení“ s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování v době: 9:00 – 11:00 hod, 14:00 - 16:00 hod, 18:00 - 7:00 hod“ a „Stání povoleno pouze na označených místech“, čímž porušila § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Výše uvedeným jednáním žalobkyně nezajistila, aby při užití jejího vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Tímto jednáním došlo k porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a řidič se tak dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.

Za tento správní delikt byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnila následujícím způsobem.

II. Obsah žaloby

Žalobkyně nejprve namítala, že řízení bylo zahájeno v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť správní orgán zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobkyně uvedla identitu řidiče, který jí provozované vozidlo v předmětnou dobu řídil a očekávala, že správní orgán bude podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán takto neučinil, o čemž se žalobkyně dozvěděla až ve chvíli, kdy bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a ona tak již neměla možnost předložit další důkazy.

Pokud měl správní orgán jakékoli pochyby o osobě řidiče, nebo se mu nedařilo doručit oznámenému řidiči výzvu k podání vysvětlení, měl ho předvolat k podání vysvětlení opětovně nebo měl přistoupit k pořádkovým opatřením, např. k uložení pořádkové pokuty. Správní orgán mohl předvolat taktéž žalobkyni, jakožto provozovatele vozidla. Pokud nadto správní orgán uvedl, že je mu osoba řidiče známa z jeho úřední činnosti, byl pak povinen uvést, z jaké činnosti jsou mu skutečnosti známy. Svou argumentaci žalobkyně podpořila rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129.

Tuto námitku žalobkyně uzavřela s tím, že vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď pravdivě uvedla, kdo jí provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu, a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti této osobě, nebo totožnost uvedla nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobkyni řízení pro porušení § 10 odst. d) zákona o silničním provozu. Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku a až případně poté provozovatel vozidla, což správní orgán nerespektoval a zásadně tak zkrátil její práva.

Žalobkyně dále spolu s odkazem na čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod namítla, že správní orgán I. stupně neprovedl ve věci ústní jednání. Vyjádřila přesvědčení, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a základní principy trestního řízení. Žalobkyně tuto argumentaci podpořila odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015-35, rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014-35 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30.

Žalobkyně měla právo na to, aby byla její věc projednána, a to za přítomnosti její a jejího obhájce, a aby se mohla vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Dále uvedla, že obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv jako obviněný z přestupku či trestného činu, neboť obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „trestních obvinění“.

Žalobkyně shledala takové pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, jelikož na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů. Správní orgán byl přitom povinen jednoznačně zjišťovat skutkový stav. Provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt, pouze pokud jednání vykazuje znaky přestupku. Pokud by tedy při ústním jednání vyšlo najevo, že se jednalo o okolnost vylučující protiprávnost, odpovědnost provozovatele vozidla by nenastala.

Další pochybení spatřovala žalobkyně v tom, že správní orgán I. stupně ji ve svém rozhodnutí shledal vinnou pouze na základě úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek. Uvedla, že správní orgán nijak neprokázal, že by se řidič neřídil dopravní značkou IP 25a a skutečnost, že by řidič vozidla stál s vozidlem tam, kde to pro něj bylo zakázáno, vyplývalo právě jen z úředního záznamu. K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1As 96/2008-115. V návaznosti na první shora uvedenou námitku trvala na tom, že správní orgán I. stupně měl povinnost nařídit ústní jednání, jež by bylo pro posouzení věci zcela zásadní.

Nedostatečná se žalobkyni jevila i fotodokumentace, která byla pořízena v místě spáchání přestupku. Z fotografií není dle jejího názoru nijak zřejmé, že by řidič vozidla stál v působnosti uvedených dopravních značek, kdy na jedné fotografii

source not found.

je zachycena zmiňovaná dopravní značka a na jiné pak následně vozidlo žalobkyně, kdy ale není zřejmé, že by měly tyto fotografie nějakou vzájemnou souvislost.

Žalobkyně taktéž uvedla, že na fotografiích není uveden čas jejich pořízení a nelze tak mít za to, že byly skutečně pořízeny v čase 12:20 hodin tak, jak je uvedeno na úředním záznamu. Žalobkyně upozornila na skutečnost, že předmětné fotografie mohly být pořízeny již v 10 hodin, kdy na daném místě mohlo zcela oprávněně stát vozidlo zásobování. K tomu také dodala, že řidič sám oznámil, že toho dne v 10 hodin prováděl zásobování přilehlé prodejny. Fotografie bez času a data nelze užít k důkazu. K této argumentaci žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. února 2016, sp. zn. 30A 80/2015.

Závěrem žalobkyně brojila proti tomu, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Uvedené ustanovení zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Obsahuje tedy pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.

Ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na tomto ustanovení. Jeho aplikaci tak bylo zasaženo do jejích práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

Ze shora uvedených důvodů je proto dle žalobkyně rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí nepředcházely zákonné kroky správního orgánu I. stupně. Vzhledem k tomu, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy, bylo navrženo, aby krajský soud zrušil jak žalované rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 29. 7. 2016. Provedl podrobnou rekapitulaci řízení proběhnuvšího před správními orgány obou stupňů a plně odkázal na své rozhodnutí ze dne 12. 5. 2016, č. j. KUKHK-10516/DS/2016SR.

K osobě, jež byla označena jako údajný řidič vozidla, L. H. N., nar. ..., bytem 58 D. B. P., H. P., V., doručovací adresa O. V., s. r. o., A. 362/11, P. 2, žalovaný sdělil, že je uváděna jako řidič u více obdobných případů, které jsou mu z jeho úřední činnosti známy, a to nejen v rámci řízení přestupkového oddělení Magistrátu města Hradec Králové (např. zde č. j. P/2899/2015/OS1/Dvo a P/2988/2015/OS1/Dvo), ale i ze správních řízení ostatních úřadů z okolí. Žalovaný dále uvedl, že pan L. H. N. byl

source not found.

správním orgánem předvolán k podání vysvětlení, ale tato písemnost byla vrácena z důvodu, že na adrese, která byla uvedena jako jeho doručovací adresa, nemá schránku a je neznámý. Správnímu orgánu se zásilky vracely ze stejného důvodu i u jiných řízení. Osobu údajného řidiče nebylo možno ztotožnit v základních registrech, a tak se obrátil dne 11. 1. 2016 správní orgán na Odbor cizinecké policie – Oddělení pobytových kontrol. Posléze mu bylo přípisem sděleno, že L. H. N., nar. ..., neprochází žádnou z jejich evidencí a jmenovaný tedy jako cizinec v minulosti nepobýval na území České republiky, ani o pobyt na území České republiky nežádal. Rovněž nebyl z území České republiky vyhoštěn. Žalovaný toto stanovisko uzavřel s tím, že vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložit.

K námitce, že nebylo nařízeno ústní jednání, žalovaný uvedl, že žalobkyně měla možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byla správním orgánem I. stupně obeznamována o ukončení dokazování a současně jí byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Taktéž zmocněnec žalobkyně byl informován o tom, že bude ve stanoveném termínu ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání, tedy budou čteny listinné důkazy ze spisového materiálu, jež byly podklady pro vydání rozhodnutí. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobkyně byla včas vyrozuměna o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byla žalobkyně rovněž informována. Žalovaný k výše uvedené argumentaci odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 9 As 139/2015.

K předmětné fotodokumentaci žalovaný uvedl, že z fotografií, založených ve spise je jednoznačně seznatelné místo spáchání přestupku i dopravní značení v místě přestupku, resp. správního deliktu. Žalovaný uvedl, že příslušná dopravní značka je umístěna na vjezdu do uvedené zóny a jedná se o jedinou přístupovou komunikaci v ulici Mýtská v Hradci Králové. Čas, kdy vozidlo stálo na uvedeném místě, byl zjištěn oznamovatelem přestupku a byl řádně uveden na oznámení o podezření ze spáchání přestupku, na výzvě pro nepřítomného řidiče i úředním záznamu. Žalovaný potvrdil, že nemá důvod pochybovat o jeho správnosti.

Žalovaný má za to, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Odvoláním napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., když k takovému postupu udělila žalobkyně souhlas výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Z předloženého správního spisu vyplynulo následující:

Správní orgán I. stupně obdržel dne 1. 12. 2015 od Městské policie Hradec Králové oznámení o podezření ze spáchání přestupku dne 5. 10. 2015 v 12:20 hodin, kdy se řidič motorového vozidla tovární značky Mercedes, registrační značky ..., u Morového sloupu na Velkém náměstí v Hradci Králové neřídil při účasti na provozu na pozemních komunikacích dopravní značkou „IP 25a – Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazenou dopravní značkou „B28 – Zákaz zastavení“ s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování v době: 9:00 – 11:00 hod, 14:00 - 16:00 hod, 18:00 - 7:00 hod“ a „Stání povoleno pouze na označených místech“.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslala Městská policie Hradec Králové žalobkyni, coby provozovatelce vozidla, žádost o potřebné vysvětlení dle ustanovení §11 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění. Ta na ni nijak nereagovala. Dále Magistrát města Hradec Králové dne 14. 12. 2015 vyzval žalobkyni podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení částky 200,- Kč. V reakci na ni bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce žalobkyně ze dne 6. 1. 2016, společnosti O. V., s. r. o., IČ: ..., s uvedením řidiče vozidla, kterým měl být pan L. H. N., nar. ..., adresa pro doručování: O. V., s. r. o., A. 362/11, P. 2. Dne 11. 1. 2016 zaslal správní orgán I. stupně výše uvedenému řidiči předvolání k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích. Zásilka byla po úložní době dne 26. 1. 2016 vrácena odesílateli, neboť adresát je na uvedené adrese neznámý. Správní orgán I. stupně následně požádal o informaci ohledně údajného řidiče i Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, které na dotaz reagovalo sdělením dne 11. 1. 2016, v němž uvedlo, že jmenovaný L. H. N. neprochází žádnou z evidencí. Osoba tedy jako cizinec v minulosti nepobývala na území České republiky, ani o pobyt na jejím území nežádala. Rovněž tato osoba nebyla z území České republiky vyhoštěna. Správní orgán následně založil do spisu i doručanky z jiných řízení, která vedl, ve kterých se osobě L. H. N., nar. ..., nedařilo písemnosti doručit. Součástí správního spisu je pak i vyjádření Městského úřadu Rosice ze dne 2. 12. 2015, které se věnuje účelovosti uvedení výše zmíněné osoby jakožto řidiče vozidel společností O. V. s.r.o., IČ: ... a i zde byly uvedeny konkrétní případy, kterými se Městský úřad Rosice zabýval. Ve spise byl založen i přípis Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 24. 11. 2015, kde bylo uvedeno, že L. H. N., nar. ..., neprochází evidencí.

Protože správní orgán I. stupně nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti L. H. N., tak dne 27. 1. 2016 přestupek ze dne 5. 10. 2015 dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil.

source not found.

Dne 27. 1. 2016 zaslal správní orgán I. stupně žalobkyni příkaz k úhradě pokuty a náklady správního řízení. Žalobkyně posléze podala dne 8. 2. 2016 odpor. Poté, dne 9. 2. 2016 bylo právnímu zástupci žalobkyně zasláno oznámení o možnosti seznámit se se spisovým materiálem, přičemž byl vyrozuměn o provádění důkazů mimo ústní jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu dne 24. 2. 2016 v 14:00 hodin. Žalobkyně ani její zástupce se k tomuto úkonu nedostavili. Z jednání byl vyhotoven téhož dne i protokol o provedení důkazů. Následně bylo vydáno dne 24. 2. 2016 prvoinstanční správní rozhodnutí dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, č. j. MMHK/039058/2016, sp. zn. P/3677/2015/OS1/Hej, kterým bylo žalobkyni za spáchání shora uvedeného deliktu uloženo zaplatit pokutu ve výši 1.500,- Kč a náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž namítla, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání a že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť věc se měla řešit jako přestupek s označenou osobou přestupce. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

Krajský soud se předně zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu dle ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu.

Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému

source not found.

správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 zákona o silničním provozu).

Žalobkyni byla taková bezvadná výzva zaslána, a ta na ni posléze reagovala sdělením, že vozidlo měl řídit .L. H. N., nar. ... Správní orgán se pokusil dotyčnou osobu kontaktovat, kdy na adresu, kterou uvedla žalobkyně, zaslal výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích. Zásilku však nebylo možno na uvedené adrese doručit, proto byla po úložní době vrácena zpět odesílateli s odůvodněním, že na uvedené adrese je adresát neznámý.

S ohledem na shora uvedené shledává krajský soud postup prvoinstančního správního orgánu za správný a zákonný. Jak totiž plyne i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Po provozovateli vozidla lze totiž legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Pokud vyjde najevo, že provozovatelem vozidla uvedené údaje jsou nesprávné či neaktuální, jde toto zjištění k jeho tíži. Za takové situace nejsou správní orgány povinny činit na základě nesprávných údajů od provozovatele vozidla rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016-35 nebo ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17).

Krajský soud sdělení žalobkyně, že řidičem vozidla měl být L. H. N., shledává jako postup obstrukční, jehož skutečným důvodem bylo správní řízení protahovat a znesnadňovat. Uvedla totiž osobu, která je jako údajný řidič (přestupce) označována opakovaně v jiných správních řízeních různými provozovateli vozidla, a která byla na označené adrese opakovaně nekontaktní. Správní orgán správně uvedl, že se jedná o případy, které jsou mu z jeho úřední činnosti známy, a jsou vedeny např. pod č. j. P/2899/2015/OS1/Dvo a P/2988/2015/OS1/Dvo. K tomu lze poznamenat, že i krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známé, že L. H. N., je uváděn zastupující společností O. V., s.r.o., IČ: ..., jako řidič vozidla v analogických řízeních, např. ve věcech, která vede zdejší krajský soud pod sp. zn. 30A 104/2016, 30A 113/2016, nebo pod sp. zn. 51A 23/2016 aj.

Krajský soud nesdílí ani názor žalobkyně, podle něhož bylo povinností správního orgánu podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ad absurdum by totiž pod takovýto požadavek bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku.

source not found.

Žalobkyně dále namítla, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za její osobní účasti. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podpořila žalobkyně svou argumentaci rozsudky Nejvyššího správního soudu i rozsudky zdejšího krajského soudu a Krajského soudu v Ústí nad Labem.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: *„... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“*

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídít jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: *„Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit*

source not found.

v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Z uvedeného vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornila žalobkyně.

Skutkový stav projednávané věci byl přitom zcela jednoduchý. Správní delikt spočíval v tom, že dne 5. 10. 2015, v 12:20 hod stálo u Morového sloupu na Velkém náměstí v Hradci Králové osobní motorové vozidlo tovární zn. Mercedes-Benz E 350 CDI, registrační značky ..., u kterého se řidič neřídil dopravní značkou „IP 25a – Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazenou dopravní značkou „B28 – Zákaz zastavení“ s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování v době: 9:00 – 11:00 hod, 14:00 - 16:00 hod, 18:00 - 7:00 hod“ a „Stání povoleno pouze na označených místech“. Správní orgán I. stupně rozhodoval zejména na základě oznámení Městské policie Hradec Králové o podezření ze spáchání přestupku ze dne 1. 12. 2015, výpisu z registru provozovatelů vozidel, úředního záznamu ze dne 16. 11. 2015, výzvy pro nepřítomného řidiče vozidla ze dne 5. 10. 2015 a fotodokumentace.

K uvedenému krajský soud doplňuje, že v průběhu správního řízení byla žalobkyně několikrát vyrozuměna o zjištění protiprávního stavu, kdy měla možnost námítky uplatnit. Žalobkyni byla dne 14. 12. 2015 zaslána výzva k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona silničním provozu, sp. zn. P/3677/2015/OS1/Hej, spolu s poučením o dalším možném postupu. Následně byl zástupce žalobkyně dne 9. 2. 2016 vyrozuměn přípisem č. j. MMHK/025446/2016 o zahájení řízení o správním deliktu a o tom, že dne 24. 2. 2016 v 14:00 hod bude mít možnost seznámit se se spisovým materiálem a případně navrhnout jeho doplnění. Nutno dodat, že i Městská policie Hradec Králové poté, co nebylo reagováno řidičem vozidla na výzvu pro nepřítomného řidiče ze dne 5. 10. 2015, zaslala žalobkyni dne 16. 10. 2015 žádost o potřebné vysvětlení. Lze tedy konstatovat, že žalobkyně byla několikrát obeznámena o protiprávním stavu a několikrát poučena o možném dalším postupu. Žalobkyně ani její zástupce bez omluvy nevyužili možnosti seznámit se se spisovým materiálem před vydáním rozhodnutí o správním deliktu.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobkyně nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ta se mohla opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a svá vyjádření dokládat důkazy, přičemž nutno konstatovat, že s jí uplatněnými námítkami ve správním řízení se správní orgány řádně vypořádaly.

Působí tedy poněkud zvláštním dojmem, pokud dnes žalobkyně vytýká správnímu orgánu, že ve věci nenařídil ústní jednání, pokud ona sama bez omluvy opakovaně nevyužila možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí a rovněž zcela rezignovala na svá procesní práva spojená s řádně ohlášeným dokazováním mimo ústní jednání. Na základě výše uvedeného není tato námitka důvodná.

source not found.

Dále žalobkyně uvedla, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy.

Návrh na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, který stanoví, že: „*provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“, pro rozpor citovaného ustanovení s ústavním pořádkem již podal Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy Krajský soud v Ostravě (věc je u Ústavního soudu vedena pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16). Ústavním soudem bylo taktéž již posuzováno i ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, které na § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „... *nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, v němž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona o silničním provozu, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt, spočívající v nezajištění, „*aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“ (např. za neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespátňuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16.

Podstatou poslední žalobní námitky žalobkyně bylo tvrzení, že správní orgán nijak neprokázal, že by se řidič neřídil dopravní značkou „IP 25a – Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazenou dopravní značkou „B28 – Zákaz zastavení“ s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování v době: 9:00 – 11:00 hod, 14:00 - 16:00 hod, 18:00 - 7:00 hod“ a „Stání povoleno pouze na označených místech“. Na fotografiích, které byly přiloženy jako součást spisu, nebylo jasně zřetelné, kdy bylo motorové vozidlo na daném místě zaparkováno a tuto skutečnost nelze posuzovat pouze na základě úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek (v podrobnostech viz bod II. tohoto rozsudku – Obsah žaloby).

K hodnocení úředního záznamu lze rovněž odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že podezřelého z přestupku nelze postihnout výhradně na základě úředního záznamu, aniž by byly proti němu jakékoliv jiné

source not found.

důkazy. Listiny předložené policií k postihu pachatele přestupku však postačují, pokud existují proti přestupci další důkazy, které ve spojitosti s daty z úředního záznamu činí skutkovou situaci naprosto jasnou, přestupcem nijak nezpochybněnou. V takové situaci lze z úředního záznamu vycházet. Tyto závěry vyslovil Nejvyšší správní soud například v rozsudcích ze dne 27. 2. 2014, čj. 4 As 118/2013-61, ze dne 22. 8. 2013, čj. 1 As 45/2013-37, ze dne 29. 5. 2014, čj. 10 As 25/2014-48, nebo ze dne 25. 3. 2015, čj. 8 As 152/2014-30).

Z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu ovšem také plyne, že: *„Pokud správní orgány opatří takovou sadu důkazů, z níž po jejich řádném zhodnocení lze učinit závěr o tom, že se obviněný skutku dopustil a zároveň neexistují rozumné důvody zakládající pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění, změna pasivního postoje obviněného ve správním řízení v aktivitu v soudním řízení zřejmě nepovede k jeho úspěchu.* (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71).

Ve světle citovaných judikatorních závěrů lze se žalobkyní souhlasit v tom, že při opatrování důkazů v projednávané věci správní orgán I. stupně postupoval nedostatečně. Skutkový stav věci byl prokázán úředním záznamem Městské policie Hradec Králové, přičemž z odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsahu správního spisu nevyplývá, že žalovaný dospěl ke svým závěrům i na základě dalších důkazů, které by činily skutkový stav věci nesporným a dostatečně objasněným. Žalobkyně upozornila na fofodokumentaci z místa spáchání přestupku, v níž mimo jiné absentuje zejména čas pořízení fotografií.

Dle názoru krajského soudu je z fotografií patrné, že předmětné vozidlo stálo v působnosti značek „IP 25a – Zóna s dopravním omezením“ s vyobrazenou dopravní značkou „B28 – Zákaz zastavení“ s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování v době: 9:00 – 11:00 hod, 14:00 - 16:00 hod, 18:00 - 7:00 hod“ a „Stání povoleno pouze na označených místech“, neboť i když není na fotografii zachyceno předmětné vozidlo a výše uvedená dopravní značka zároveň, z povahy těchto dopravních značek (včetně dodatkových tabulek) je zřejmé, že jsou umístovány na okraje těchto zón. Ty bývají mnohdy poměrně rozsáhlé a mohou zahrnovat i několik ulic či náměstí. Těžko si lze představit, že by na snímcích pořizovaných policisty či strážníky vždy mohlo být současně zachyceno vozidlo bez zaplaceného parkovacího lístku a zmíněná dopravní značka s dodatkovými tabulkami.

Pochybení při pořizování fotografií jakožto důkazního materiálu ale spatřuje krajský soud v tom, že na snímcích nejsou uvedeny údaje o čase, kdy byly předmětné fotografie pořízeny. Správní orgán I. stupně se nijak nevypořádal se situací, že vozidlo stálo v místě, kde byla pro různé časové úseky různá úprava zákazu zastavení pro zásobovací vozy. Ze snímků založených ve spise totiž není čas stání vozidla na uvedeném místě nijak prokázán. Fotografie, kde absentuje časový údaj, nelze v daném případě použít jako plnohodnotný důkazní prostředek. Vzhledem k tomu, že žalobkyně uvedla, že se jednalo o zásobovací vozidlo, jehož řidič uvedeného dne v 10 hodin prováděl zásobování přilehlé provozovny, nelze z provedené fotodokumentace spolehlivě vyvrátit, že se o zásobovací vozidlo nejednalo. V takovém případě by pro ně platil na předmětném místě zákaz zastavení bez výjimek. Tato žalobní námitka je tedy na základě výše uvedeného důvodná.

source not found.

Správní orgán I. stupně tak nedostatečně prokázal skutkový stav, když rozhodl pouze na základě úředního záznamu bez dalších relevantních důkazních prostředků, které by činily skutkový stav věci nesporným a nezpochybnitelným. Takový postup nemohl vyústit v jiný závěr krajského soudu, než že přezkoumávané správní řízení je postiženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Krajskému soudu proto nezbylo než s odkazem na ustanovení § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Protože vytýkané vady lze dle názoru krajského soudu odstranit i v odvolacím řízení, nepřistoupil současně ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Pro úplnost dodává, že žalovaný je právním názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

Ve věci byla úspěšná žalobkyně, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Důvodně vynaloženými náklady soudního řízení na straně žalobkyně byly zaplacený soudní poplatek v celkové výši 3.000,- Kč za žalobní návrh, odměna advokáta a jeho režijní výlohy (viz § 35 odst. 2 s. ř. s.). Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupce žalobkyně učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 3. 100,- Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 cit. vyhlášky). Dále má právo na náhradu hotových výdajů za 2 úkony právní služby po 300,- Kč a jako plátce DPH má právo na navýšení náhrady o DPH ve výši 21 % (§ 23a/ zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení v celkové výši 11.228,- Kč uhradit k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

source not found.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 17. srpen 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
R. V.